

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Sininen kasvu: Meritalouden ja merenkulkualan kestävän kasvun mahdollisuudet”

(2013/C 62/10)

ALUEIDEN KOMITEA

- toteaa, että meritalous laajasti ymmärrettynä ei rajoitu niihin alueisiin ja toimijoihin, joilla on meret ja valtameret suoraan ulottuvillaan, vaan asia koskee suurelta osin myös kaukana merenrannikoista ja satamista sijaitsevia alueita, muun muassa kun ajatellaan laivoihin tarkoitettujen varusteiden valmistamista, kuljetus- ja logistiikka-alaa sekä tutkimusta ja kehitystoimintaa.
- kannattaa sitä, että sinistä taloutta kehitettäessä otetaan huomioon Euroopan merialueiden alueelliset erityispiirteet ja hyödynnetään niitä sen toteutuksessa.
- pitää välttämättömänä, että vesiviljelyä tuetaan taloudellisesti EU:n varoista, mutta vastustaa ehdotuksia, jotka koskevat vesiorganismien muuntamista geneettisesti siten, että luodaan uusia lajeja, jotka ovat vastustuskykyisempiä sairauksille sekä ympäristön pilaantumiselle.
- kiinnittää huomiota maailmansotien ja kylmän sodan ajoilta peräisin olevaan sotamateriaaliin sekä mereen takavuosina laskettuun radioaktiiviseen jätteeseen ja katsoo, että Euroopan unionin tasolla on tarpeen kehittää menetelmiä ja myöntää varoja, joiden avulla voidaan tehdä nämä vaaralliset materiaalit vaarattomiksi.
- kehottaa kutsumaan alueiden komitean alue- ja paikallisviranomaisten edustajana järjestelmällisesti osallistumaan "sinisen kasvun" käsitteen jatkokehittelyyn. Tähän liittyy merialuestrategioiden kehittäminen ja laatiminen, mitä komitea pitää tärkeänä välineenä sinisen kasvun keskeisten näkökohtien toteuttamisessa.

Esittelijä	Adam BANASZAK (PL, AE), Kujavia-Pommerin voivodikunnan aluevaltuuston jäsen
Viiteasiakirja	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Sininen kasvu – Meritalouden ja merenkulkualan kestävän kasvun mahdollisuudet
	COM(2012) 494 final

Sininen Kasvu: Alueiden komitean lausunto – Meritalouden ja merenkulkualan kestävän kasvun mahdollisuudet

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

1. korostaa, että sinisen kasvun käsite perustuu oletukseen, että merillä, rannikoilla ja valtamerillä voi olla keskeinen rooli useiden nykyisten haasteiden ratkaisemisessa kestävän kehityksen periaatteiden ja "älykkään erikoistumisen" pohjalta.

2. toteaa, että meritalous laajasti ymmärrettynä ei rajoitu niihin alueisiin ja toimijoihin, joilla on meret ja valtameret suoraan ulottuvillaan, vaan asia koskee suurelta osin myös kaukana merenrannikoista ja satamista sijaitsevia alueita, muun muassa kun ajatellaan laivoihin tarkoitettujen varusteiden valmistamista, kuljetus- ja logistiikka-alaa sekä tutkimusta ja kehitystoimintaa.

3. korostaa sinisen talouden kasvun merkitystä, sillä sen ansiosta EU:n kansainvälinen kilpailukyky voi parantua.

4. katsoo, että sininen kasvu tulee perustaa biologisen monimuotoisuuden ja meriympäristön ja sen ekosysteemien suojeleluun, minkä ansiosta tuetaan ympäristön ja vastaavien meri- ja rannikkoekosysteemien täyttämää luonnollisia tehtäviä.

5. kannattaa meneillään olevia ja vuosiksi 2014–2020 kaavailtuja EU:n aloitteita, joilla on tarkoitus tukea jäsenvaltioiden sekä alue- ja paikallisviranomaisten toteuttamia, sinisen talouden kasvuun tähtääviä toimenpiteitä.

6. tukee pyrkimyksiä merten aluesuunnittelua koskevan yhteisen järjestelmän perustamiseksi kaikkialle Euroopan unioniin. Se on tärkeä väline "sinisen talouden" eri osa-alueiden etujen tasapainottamiseksi ja arvokkaiden merellisten resurssien tehokkaan ja kestäväpohjaisen käytön varmistamiseksi.

7. on sitä mieltä, että unionilta puuttuu yhtenäinen meripolitiikka. Komitea katsoo myös, että tiedonannossa ei käsitellä tiettyjä meritalouden toimialoja, kuten merikuljetuksia ja telakateollisuutta.

Sininen energia

8. on yhtä mieltä siitä, että uusiutuva merienergia (laajassa merkityksessä) on voimakas talouden haara, jonka ansiosta saadaan käyttöön sähköenergiaa, jonka vaikutukset luonnonympäristöön ovat suppeat. Se voi olla myös kulloisenkin alueen kehityksen voimanlähde.

9. korostaa, että EU:n varat ovat tärkeä tämän taloudenhaaran kehitystä vauhdittava keino, ja niiden turvin rahoitetaan alan investointeja, tutkimukseen ja kehittämiseen liittyviä hankkeita ja henkilöstökoulutusta.

10. muistuttaa, että on kiinnitettävä erityistä huomiota uusiutuvista lähteistä tuotettavan energian edellyttämien rakenteiden vaikutuksiin luontoympäristöön.

11. toteaa, että uusiutuvan merienergian kehittäminen voi antaa myönteisen sysäyksen pienehköjen merisatamien kehitykselle. Niiden avulla pystytään tyydyttämään tämän meritalouden lohkon logistisia tarpeita.

12. katsoo, että kun jatkossa keskustellaan uusiutuvan merienergian tulevaisuudesta, täytyy merialan hallinnon, satamaviranomaisten sekä alue- ja paikallisviranomaisten edustajat kutsua mukaan.

13. katsoo, että julkisella sektorilla on erityinen tehtävä tämän alan tulevien aloitteiden tukijana.

Vesiviljely ja kalastus

14. katsoo, että yhdessä luontoympäristöä, ekologista tasapainoa ja biologista monimuotoisuutta kunnioittavan tuotannon kasvun myötä tapahtuva vesiviljelyn kehittyminen tulee vaikuttamaan myönteisesti kalojen ja muiden vesieläiden elintarvikkeiden lisääntymiseen. Se edistää kansanterveyttä ja lujittaa vesiviljelyalaan kytkeytyvien taloustoimijoiden asemaa, supistaa kalavalkuaisaineiden korvikkeiden osuutta sekä luo lisää työmahdollisuuksia tällä sinisen talouden loholla.

15. pitää välttämättömänä, että vesiviljelyä tuetaan taloudellisesti EU:n varoista, mikä vahvistaa kalataloussektorin ja kalastustoiminnan merkitystä rannikkoalueille.

16. vastustaa ehdotuksia, jotka koskevat vesiorganismien muuntamista geneettisesti siten, että luodaan uusia lajeja, jotka ovat vastustuskykyisempiä sairauksille sekä ympäristön pilaantumiselle.

17. tukee kalastusalusten moottorien uusimista sekä sellaisten uusien energiatehokkaiden kalastusalusten tuomista markkinoille, jotka soveltuvat valikoivaan kalastukseen, samoin kuin alusten turvallisuuden ja mukavuuden parantamista.

18. muistuttaa aiheesta "Yhteisen kalastuspolitiikan uudistaminen" antamassaan lausunnossa ilmaisemastaan kannasta, että on tarpeellista perustaa vesiviljelyalan neuvoa-antava toimikunta, joka kokoaisi yhteen tuotantoteollisuuden edustajia.

19. korostaa tieteellis-teknis-taloudellisen kalastuskomitean (STECF) roolia tieteellisenä elimenä, joka tukee Euroopan komissiota tämän harjoittamassa, kestävyysajattelun mukaista kalatalouden hallinnointia koskevassa toiminnassa.

Meri-, rannikko- ja risteilymatkailu

20. uskoo, että monille Euroopan unionin asukkailla loma meren rannalla jossain unionin jäsenvaltioista näyttyy yhä houkuttelevampana. Euroopan unionin jäsenvaltioissa vietettävän meriloman houkuttelevuutta lisää lisäksi toimialan palvelutason jatkuva kohoaminen.

21. kannattaa strategisen lähestymistavan omaksumista merisatamien, laiturirakenteiden ja liikenteen (laajassa merkityksessä) infrastruktuuriin ja korostaa, että kyseisiä investointitoimenpiteitä on aiheellista tukea taloudellisesti koheesiorahaston, aluekehitysrahaston sekä Euroopan meri- ja kalatalousrahaston varoista.

22. katsoo, että aloitteita, joissa yhdistetään merenrannikon suojelua ja ympäristöystävällistä matkailutoimintaa koskevia toimia, tulee tukea ja edistää uudessa vuosien 2014–2020 rahoituskehityksessä.

23. korostaa suojeltujen merialueiden roolia merten ekosysteemien säilyttämisessä ja suojelussa sekä kestävyysajattelun mukaisen sukellusmatkailun kehittämisessä meriosaamisen ja sitä koskevan yhteiskunnallisen valistamisen strategisena välineenä.

24. kannattaa alue- ja paikallisviranomaisien tähänastisia toimia luonnonsuojelun tukemisessa, edistämässä ja väestön valistamisessa asiasta sekä matkailun perustaa laajentavien ja tämän toimialan henkilöstön korkeatasoiseen pätevyystarpeeseen tähtäävien aloitteiden toteuttamisessa.

25. pitää merialan korkea-asteen oppilaitosten ja tieteellisten keskusten tehtävää erityisen merkittävänä, koska ne kasvattavat

meritaloutta varten sekä työntekijöitä, joilla on paitsi korkea-koulututkinto myös hyvät ammatilliset erityistaidot. Tämän lisäksi on syytä tukea merialan henkilöstön koulutuslaitosten yhteistyöfoorumien toimintaa.

Meren mineraalivarat

26. yhtyy ajatukseen, että raaka-aineiden tarpeen kasvaessa lisääntyy mahdollisesti myös kiinnostus louhia niitä merien ja valtamerien pohjalta. Tämä voi vaikuttaa voimakkaasti meriekoysteemien – joista osa tunnetaan edelleen varsin huonosti – tasapainoon ja aiheuttaa myös vakavia häiriöitä kullekin alueelle sekä ihmisen muokkaamalle ja luonnonympäristölle (maanpinnan aleneminen, eroosio, tulvat jne.) silloin, kun louhokset sijaitsevat rannikon läheisyydessä. Kuten komitea on todennut kestävästä kehityksestä käsittelevissä lausunnoissaan, olisikin siis asetettava etusijalle käytettyjen raaka-aineiden uudelleenkäyttö ja kierrätys tällaisen taloudellisen rasituksen vähentämiseksi.

27. katsoo, että tämän toimialan kehitystä pystytään vauhdittamaan tukemalla tutkimus- ja kehittämistyötä, rahoittamalla tiedekeskuksia, tutkimusta sekä tiede- ja apurahaohjelmia.

28. korostaa, että on tärkeää tukea erikoistunutta telakkasektoria sekä sellaisiin laivoihin ja muihin merirakenteisiin (myös kaivannaisteollisuuden rakenteisiin) tarkoitettujen varusteiden tuotantoa, jotka kykenevät merenalaiseen toimintaan täyttäen samalla korkeat ympäristönsuojelunormit.

29. kiinnittää huomiota seikkaan, jolla saattaa olla erityisen suuri merkitys kaikille sinisen talouden kehittämisen yhteydessä mainituille aloille. Kyseessä on maailmansotien ja kylmän sodan ajoilta peräisin oleva sotamateriaali sekä mereen takavuosina laskettu radioaktiivinen jäte. Niinpä myös Euroopan unionin tasolla on tarpeen kehittää menetelmiä ja myöntää varoja, joiden avulla voidaan tehdä nämä vaaralliset materiaalit vaarattomiksi.

Sininen bioteknologia

30. on samaa mieltä siitä, että merellisiin resursseihin tukeutuva bioteknologian ala on tällä hetkellä kaiken kaikkiaan niukasti kehittynyt. Esitetyt esimerkit hyvistä käytänteistä, joiden aiheena ovat meren eliöiden pohjalta kehitetyt lääkkeet, antavat toiveita, että tällä alalla harjoitettava tutkimus voi avata hyvin lupaavia näkymiä.

31. katsoo, että tieteellistä tutkimusta kannattaa seurata, koska sen tuloksia voidaan hyödyntää siten, että niiden pohjalta pystytään luomaan uusia, innovatiivisia teknologioita, jotka teolliseen mittakaavaan vietyinä voivat kehittää taloutta merkittäväällä tavalla.

Lopuksi

32. tähdentää, että sinisen talouden kehityksen on tapahduttava luontoympäristöä sekä kestävä kehityksen periaatteita kunnioittavasti. Samalla on kuitenkin olennaisen tärkeää, että luonnonsuojeluun liittyvät kysymykset otetaan huomioon.

33. katsoo, että siniseen kasvuun liittyy hyvin olennaisesti välttämättömän infrastruktuurin, erityisesti merisatamien, laiturirakenteiden ja liikenneverkkojen, kehittäminen. Siksi kaikenkattava tuki on tarpeen: erityisesti on tuettava ja edistettävä tutkimus- ja kehitysohjelmia ja pidettävä niitä strategisesti tärkeänä seikkana.

34. kannattaa sitä, että sinistä taloutta kehitettäessä otetaan huomioon Euroopan merialueiden alueelliset erityispiirteet ja hyödynnetään niitä sen toteutuksessa.

35. kehottaa kutsumaan alueiden komitean alue- ja paikallisviranomaisten edustajana järjestelmällisesti osallistumaan "sinisen kasvun" käsitteen jatkokehittelyyn. Tähän liittyy merialuestrategioiden kehittäminen ja laatiminen, mitä komitea pitää tärkeänä välineenä sinisen kasvun keskeisten näkökohtien toteuttamisessa.

Bryssel 31. tammikuuta 2013

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
